

Zpravodaj TECHNOhrátky

prosinec | 2023

TECHNOhrátky

www.klickevzdelani.cz/technohratky

 Pardubický kraj

Speciální bulletin projektu TECHNOhrátky Pardubického kraje

PROGRAM TECHNOhrátek? CO ŠKOLA, TO ORIGINÁL!

K pravidelným hostům na akcích TECHNOhrátek patří vedoucí Odboru školství Krajského úřadu Pardubického kraje Martin Kiss. Aktivně se účastní nejen slavnostního zahájení, ale navštěvuje také jednotlivá stanoviště a do přípravných aktivit se často zapojuje. Se svými dojmy se podělil v následujícím rozhovoru.

PTÁME SE

Poslední akcí v Moravské Třebové skončil letošní, jedenáctý ročník TECHNOhrátek – jak jste ho viděl vy?

Každý ročník tohoto projektu přináší nové zážitky především žákům základních škol. Tím, že se na akcích každoročně obměňují, dochází k naplnění základní myšlenky TECHNOhrátek – představit jim naše střední odborné školy, aby získali lepší a širší náhled při výběru studia.

Je něco, co vás v letošním ročníku projektu zvlášť zaujalo?

To je těžká otázka, protože co škola, to originál. Každá si připravuje svá specifická pracoviště podle zaměření a oborů a bylo by velice obtížné vydvihnout, co je v tomto kontextu lepší nebo horší. Těší nás, že děti v našem kraji se vrací do odborných škol nejen kvůli populační křivce a zvýšené demografii, ale také zásluhou akcí typu TECHNOhrátek. Ty jsou jedním z důležitých dílků skládačky na podporu systému technického vzdělávání, a právě proto je Pardubický kraj podporuje.

V tomto roce začali TECHNOhrátky i na zahraniční žáky z polských příhraničních škol – co k tomuto záměru vedlo?

Pro odborné učiliště v Králíkách jsme tento krok vyhodnotili jako další možný potenciál, jak oslovit zájemce o studium. Sami jsme zvědaví, jaký bude efekt této akce. Do areálu v Králíkách jsme za poslední roky investovali desítky milionů korun

a máme připraveny i další finanční prostředky na zvelebení celkového prostoru. I z tohoto pohledu to může být pro polské děti velice zajímavá nabídka.

TECHNOhrátky zahrnují patnáct akcí ve stejném počtu odborných škol, zájem však mají i další. Jaké kritérium pro jejich výběr má krajský odbor školství?

V poslední době je výběr náročnější. Nyní už máme přece jen silnější ročníky a navíc, pokud původním smyslem projektu bylo namotivovat žáky a ukázat jim řemeslo a s ním spojenou odbornost, to se ve většině případů podařilo. Mnohé školy, v nichž jsme před lety začínali s TECHNOhrátkami a které byly poloprázdné, si dnes mohou už žáky vybírat a hledat ty nejlepší. Pro příští ročník projektu jsme střední školy ještě nevybírali, ale upřednostníme samozřejmě ty, kde cítíme, že potřebují určitou podporu a zviditelnění ve svém okolí.

Budou se moci žáci těšit na TECHNOhrátky i v blízké budoucnosti?

Věřím, že v TECHNOhrátkách budeme pokračovat i v dalších letech, přestože v mediálním prostoru slyšíme požadavek na větší důraz na všeobecné vzdělávání. Jsem však přesvědčený, že Česká republika je technicky tak výjimečná i v rámci Evropy, že technické vzdělávání potřebuje.

„TECHNOhrátky jsou jedním z dílků skládačky na podporu technického vzdělávání.“

ZAJÍMAVOSTI

TECHNOhrátky TAKOVÝ NEŠVAR

Vážené dámy, vážení pánové!

Ačkoliv už nastal krásný čas adventu a příjemného předvánočního ladění, musíme tentokrát začít poněkud kriticky. Objevil se nám zde totiž takový nešvar. Ne, nejsou to vulgarity, ale mnohem prozaičtější záležitost: Přibývá základních škol, které se v předstihu přihlásí na akci TECHNOhrátek a poté – často pouhý den nebo dva před jejím začátkem – svou účast zruší kvůli kolizi s jinou školní událostí. A to je obrovský problém, protože na poslední chvíli nedokážeme sehnat náhradu, ale ani změnit autobusovou trasu, většinou přizpůsobenou právě odřeknutí škole. Výsledkem jsou neobsazená sedadla i účastnická místa na akci, což nás vzhledem k přetlaku zájmu dalších škol mrzí, a také zbytečně vyhozené peníze za „prázdňné“ kilometry, což nás dokonce přímo štvě. Termíny TECHNOhrátek jsou přitom známy tři čtvrtě roku předem a není problém je sladit s jinými školními aktivitami. Dejte na to, prosím, pozor a – samozřejmě – užijte si krásný advent!

**Helena Bártllová, Vladimír Zemánek,
organizátoři projektu TECHNOhrátky**

TERMÍN SLAVNOSTNÍ TEČKY

TECHNOhrátky společně se svým sesterským projektem ZDRAVOhrátky tradičně vyhodnocují po skončení sezony uplynulý ročník a při té příležitosti oceňují nejlepší žáky a studenty z doprovodných soutěží. Už je také znám termín, v němž organizátoři udělají slavnostní tečku za oběma letošními projekty – stane se tak **v úterý 30. ledna 2024** v Sálu Jana Kašpara v sídle Pardubického kraje v Pardubicích.

CITÁT MĚSÍCE

„Jsme rádi, že můžeme žákům nabídnout aktivity v rámci TECHNOhrátek, díky nimž získávají zkušenosti se středními školami a mohou se snadněji rozhodovat, kam dál po základce. Děkujeme TECHNOhrátkám za tyto akce, které jsou pro žáky zcela zdarma a mají smysl.“

Jaroslava Balášová, zástupkyně ředitele Masarykovy ZŠ Dolní Rožně

Z PODZIMNÍCH AKCÍ LÁKAL ŽÁKY NEJVÍC PŘELOUČ

V říjnu a listopadu se uskutečnily čtyři závěrečné – a velice vydařené – akce letošního, jedenáctého ročníku projektu TECHNOhrátky.

NA NÁVŠTĚVĚ

SŠ GASTRONOMICKÁ A TECHNICKÁ ŽAMBERK, 4. října – 101 žáků ze sedmi ZŠ: Soutěž manuálních činností vyhrála ZŠ Jindřicha Pravečka z Výprachtic, vědomostní kvíz žáci ZŠ Králíky.

GYMNÁZIUM A GRAFICKÁ SŠ PŘELOUČ, 18. října – 137 žáků z deseti ZŠ: Na ovocných dortech za prvenství v manuálních aktivitách si pochutnali zástupci ZŠ Prodloužená z Pardubic-Polabín, za vědomostní kvíz žáci ze ZŠ Školní z Pardubic-Svítkova.

SOUZ CHVALETICE, 1. listopadu – 130 žáků z devíti ZŠ: Vítězné trofeje dobyly v soutěži šikovnosti a zručnosti ZŠ Třemošnice, ve vědomostním kvízu uspěla ZŠ Smetanova z Přelouče.

ISŠ MORAVSKÁ TŘEBOVÁ, 29. listopadu – 130 žáků z deseti ZŠ: V soutěži manuálních aktivit připadl ovocný dort žákům ZŠ a MŠ Damníkov, ve vědomostním kvízu výpravě ZŠ Brněnec.

„V akci bylo dalších téměř 500 školáků.“

OPRAVÍ VŠE, CO JEZDÍ, A NAUČIL SE JÍST KNEDLÍKY

Už v osmi letech řídil traktor a doma v Domaszkowě nebo u strýce pomáhal s hospodářskými pracemi. Když mu bylo čtrnáct, rozhodl se pro přestup do zahraničního angažmá – ne však jako fotbalisté do slavného klubu, ale do Středního odborného učiliště opravárenského Králíky v českém příhraničí. Dnes už je osmnáctiletý Filip Ziemianek čerstvým absolventem oboru opravář zemědělských strojů a svými studijními výsledky i vystupováním patřil po celou dobu k nejlepším žákům.

U ZPOVĚDI

Proč ses vlastně rozhodl pro studium v Králíkách?

Z Domaszkowa je to do nějaké polské technické školy dost daleko a ty naše ani nejsou tak vybavené jako třeba učiliště v Králíkách. V Polsku navíc není tolik praktické výuky jako v Česku.

Kde jsi získal o škole v Králíkách informace?

Do naší školy přišla paní Marta, která také bydlí v Domaszkowě a učí v Králíkách. Rozdala nám letáčky s informacemi o učilišti a mě to zaujalo. Vypytával jsem se jí, jaké to tam je a zda nebude problém, když jsem z Polska. Ujistila mě, že několik polských žáků už učiliště úspěšně absolvovalo. Tak jsem se tam vydal na návštěvu a hned se mi tam zalíbilo.

Co ti řekli rodiče, když jsi oznámil, že chceš studovat v Česku?

Měli strach, že studium nezvládnou kvůli jazyku. Základní slovíčka jsem se však rychle naučil. Navíc ještě před nástupem do prvního ročníku jsme měli s paní Martou dvoutýdenní kurz.

Jak tě přijali spolužáci?

Ze začátku se asi divili, co tam dělám, ale postupně jsme se skamarádili.

S jakým největším problémem ses musel vyrovnávat?

V prvních dnech mi moc nechutnaly obědy. Vůbec jsem předtím neznal knedlíky a zdálo se mi

divné. Také polévky byly úplně jiné než v Polsku, kde jsou hodně husté. Nakonec jsem si zvykl.

Jak jsi zvládal samotné studium?

Zpočátku mi dávala zabrat zejména fyzika, chemie a ekonomika, ale mohl jsem používat překladač. Brzy jsem se však bez něj obešel.

Co se ti na škole nejvíce líbilo?

Nejvíce mě samozřejmě bavila praktická výuka. Na učilišti je hodně strojů, je zde možnost udělat si zdarma svářečské a řidičské průkazy. Naučil jsem se opravovat všechno, co jezdí. Traktory, motocykly, osobní auta, vleky, sekačky.

Králíky jsou malé město – nenudil ses tam?

To mi vůbec nevadilo. Naopak, líbilo se mi, že je tam klid. Králíky jsou hezké, kolem je krásná příroda. Se spolužáky jsme na učilišti hráli fotbal nebo chodili do posilovny.

Už máš představu, co bys chtěl v budoucnu dělat?

V Polsku si udělám nástavbu, abych měl maturitu. Jednou bych rád provozoval velkou farmu. Doma už se starám o hospodářství hlavně já, protože táta pracuje na dopravním inspektorátu v Kłodzku. Pěstujeme obilí a máme pět traktorů – dva starší značky Ursus a kromě nich ještě Ferguson a Deutz-Fahr.

„Hned při první návštěvě se mi na učilišti hodně líbilo.“

UČILIŠTĚM V KRÁLÍKÁCH ZNĚLA V ŘÍJNU POLŠTINA

Středním odborným učilištěm opravárenským v Králíkách zněla 11. října polština. Mimořádná zastávka projektu TECHNOhrátky, kterou inicioval Pardubický kraj, sem přilákala sto žáků ze sedmi základních škol z polského příhraničí. Jazyková bariéra však neexistovala, neboť chybějící slovo ihned nahradila názorná ukázka a následná zručnost šikovných školáků.

TÉMA

„Jsme možná na prahu historické chvíle, jež může znamenat spolupráci českého a polského školství v příhraniční oblasti, a současně projektu, který umožní polským žákům vzdělání v králíckém učilišti. Cílem je nabídnout jim možnost studia na jedné z našich středních škol bez ohledu na hranice, a naučit je odbornosti, které využijí v profesním životě ať už v Polsku, nebo v České republice,“ uvedl radní Pardubického kraje pro školství Josef Kozel.

Autobusy svezly akterní „polských TECHNOhrátek“ ze dvou základních škol v Bystrzyci Kłodzské, z Plawnice, Krosnowic, Ladeku-Zdrój, Domaszkowa a Miedzylesie. V dílnách je čekaly aktivity na

„Cílem je nabídnout možnost studia bez ohledu na hranice.“

pěti pracovištích – autodiagnostika, autoškola, obrobna, svařovna a zámečna. Šesté stanoviště bylo exkurzní a seznamovalo účastníky s areálem a vybavením školy.

„Polští žáci byli nadšeni atmosférou akce i programem. V obrobně vyráběli šroubek, ve svařovně si vyzkoušeli virtuální svařování na trenažeru i ostré svary elektrickým obloukem v ochranné atmosféře CO₂, v zámečně zhotovovali kovový štítek se jménem na klíče a plechový hlavolam. Nechyběla výměna kol u osobního automobilu a slalom s paleťovým vozíkem. A z prostoru, kde byly na programu tréninkové jízdy traktorem, je učitel téměř nemohl odtrhnout,“ popsal akční činnosti Vladimír Zemánek, manažer projektu TECHNOhrátky.

STATISTIKA

VE ZNAMENÍ ČÍSEL

Souhrnná statistika projektu TECHNOhrátky Pardubického kraje od května 2013 až po skončení letošního, jedenáctého ročníku je následující:

Počet realizovaných akcí v roce 2023: 15
Celkový počet akcí za 11 let: 136
Celkový počet zapojených SOŠ: 26
Počet zúčastněných žáků v roce 2023: 1 822
Celkový počet zúčastněných žáků: 17 432
Počet zapojených ZŠ v roce 2023: 69

- 13 z okresu Pardubice
- 14 z okresu Ústí nad Orlicí
- 15 z okresu Svitavy
- 16 z okresu Chrudim
- 3 z okresu Šumperk
- 1 z okresu Havlíčkův Brod
- 7 z Polska

Celkový počet zapojených ZŠ: 127

- 113 z Pardubického kraje
- 3 z Olomouckého kraje
- 2 ze Středočeského kraje
- 7 z Polska
- 1 z Královéhradeckého kraje
- 1 z Kraje Vysočina

Nové ZŠ v projektu: 7

- ZŠ Ždírec nad Doubravou
- ZŠ Smetanova, Skuteč
- Krasnowice, Polsko
- Ladek-Zdrój, Polsko
- Plawnica, Polsko
- 2x Bystrzyca Kłodzka, Polsko

Nejaktivnější účastníci z řad ZŠ za 11 let:

- Masarykova ZŠ Polička – 41x
- ZŠ Chrást – 41x
- ZŠ Jindřicha Pravečka, Výprachtice – 30x
- ZŠ Prodloužená, Pardubice-Polabiny – 29x
- ZŠ a MŠ Trstěnice – 29x
- ZŠ a MŠ Damník – 28x
- ZŠ a MŠ Rosice – 27x

Počet prezentovaných oborů v roce 2023: 59
Celkový počet prezentovaných oborů: 69
Celkový počet rozdělených ovocných dortů (jako hlavních cen v manuálních a vědomostních soutěžích): 271 (jednou je nahradily nanuky)
Počet ZŠ, které získaly ovocné dorty: 92

Nejúspěšnější ZŠ v počtu získaných ovocných dortů:

- ZŠ Prodloužená, Pardubice-Polabiny II – 14
- ZŠ Chrást – 13
- ZŠ Jindřicha Pravečka, Výprachtice – 11
- Masarykova ZŠ Polička – 9